Collegereactie Initiatiefvoorstel inzake:
Aanpassen machtiging college voor proactief en strategisch verwerven locaties

Document:	
Onderwerp:	Aanpassen machtiging college voor proactief en strategisch verwerven locaties
Portefeuillehouder:	E. van der Herberg
Datum:	2 november 2026
Van:	L. Veerman, R. Tuitert

Door de fracties VVD, Mooi Lelystad, CDA, Forum voor Democratie en Partij voor de Vrijheid is onderstaand initiatiefvoorstel aangekondigd:

Initiatiefvoorstel:

1. In de gevallen dat het college ter uitvoering van de Nota Grondbeleid (raadsbesluit 23.155 d.d. 18 juli 2023 en de Verwervingstrategie (collegebesluit d.d. 22 oktober 2024) voornemens is een pro-actieve of strategische aankoop te doen, dient het college de raad hierover door middel van een (zo nodig geheime) raadsinformatienota te informeren voordat het college hierover een definitief besluit neemt.
2. Indien vervolgens 1/5 van het aantal raadsleden binnen 10 werkdagen (behoudens recesperiodes) na ontvangst van de informatienota de agendacommissie met een agendaverzoek verzoekt om het voorgenomen besluit eerst te kunnen bespreken in een (zo nodig besloten) commissievergadering.
3. Definitieve besluitvorming door het college over het voornemen tot verwerving wordt aangehouden totdat deze bespreking om wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken heeft plaatsgevonden en de raad zich desgewenst over de aankoop met een motie heeft kunnen uitspreken.
4. Na definitieve besluitvorming over de betreffende aankoop/verwerving, dient het college de raad met een informatienota te informeren, waarin wordt aangegeven hoe het college met de wensen en bedenkingen van de raad is omgegaan en of al dan niet tot aankoop/verwerving is overgegaan.
5. Het college op te dragen om de Verwervingsstrategie Lelystad overeenkomstig beslispunt 1 t/m 3 aan te passen en deze aan gemeenteraad te doen toekomen.

Pre-advies college:
Het college adviseert ontraden

Toelichting op pre-advies college:
Op het eerdere “Initiatiefvoorstel inzake aanpassen machtiging college voor proactief en strategisch verwerven locaties” (document nummer 26.314) heeft het college het pre-advies ‘ontraden’ gegeven. Daar heeft het college onder andere de volgende toelichting op gegeven:

“Allereerst wenst het college te benadrukken dat een deel van de genoemde voorbeelden bij argument 1 (“Ter vervanging van beslispunt 2 van het raadsbesluit bij de Nota Grondbeleid van 18 juli 2023 (nr. 23.155) binnen de kredietruimte met een investeringsplafond van maximaal € 20 miljoen voor het proactief verwerven van locaties de bestedingsruimte voor het college om eigenstandig aankopen te doen te verlagen naar maximaal € 1 miljoen”; red.) geen relatie hebben met deze kredietruimte en het collegemandaat. Bij het voorbeeld van het circulair ambachtscentrum is sprake van een onjuiste weergave van feiten. In de verwerving van het circulair ambachtscentrum heeft het college, of het grondbeleid, geen rol gespeeld zoals de initiatiefnemers suggereren met de zinssnede

‘de verwerving en doorverkoop aan HVC’. Ook heeft het voorbeeld van de grondverkoop van gemeentelijke gronden aan Van der Valk Investment geen relatie met dit mandaat.

Met de formulering zoals nu opgenomen in het initiatiefvoorstel verdwijnt in de praktijk een belangrijk instrument voor het college en de raad om in voorkomende gevallen snel en accuraat te kunnen handelen. Met de opgave die gemeente Lelystad heeft in relatie tot de doorontwikkeling van de stad is het echter noodzakelijk om snel en strategisch te kunnen handelen. Met het inperken van die mogelijkheid geeft het college een deel van de regie op deze opgave uit handen. Daarnaast neemt het risico toe dat eventuele strategische en proactieve kansen door derde partijen met snellere besluitvormingsprocessen doorkruist worden.

Momenteel is het zo dat het college proactieve of strategische verwervingen tijdelijk bekostigt uit de kredietruimte voor proactieve of strategische verwervingen. Vervolgens dient het college na het doen van een dergelijke verwerving de raad een besluit voor te leggen over het financieel kader en ter dekking van de financiële consequenties. Dit laatste kan bijvoorbeeld een besluit zijn om (een deel van) de verwervingsprijs af te boeken of om de kapitaal- en beheerlasten van de verworven locatie op te nemen in de gemeentelijke begroting.

……

Wel is het college bereid om via het reguliere proces van besluitvorming, via o.a. een commissievergadering, het gesprek met de gemeenteraad te voeren. Dit om gezamenlijk tot een proces te komen waarbij het instrument maximaal effectief ingezet kan worden door het college met voldoende comfort voor de raad. Dit om gezamenlijk te waarborgen dat de ambities met betrekking tot woningbouw en maatschappelijke functies nagekomen worden.”

De bovenstaande toelichting is ook op het gewijzigde initiatiefvoorstel onverkort van toepassing. Het college geeft voor het gewijzigde initiatiefvoorstel dan ook het pre-advies ontraden.

Ten opzichte van het eerdere initiatiefvoorstel gaat het nu voorliggende initiatiefvoorstel echter op een aantal punten nog verder:

- In het eerdere initiatiefvoorstel was sprake van een plafond van € 1 miljoen waaronder het college eigenstandig aankopen kon doen. In het nu voorliggende voorstel dient het college voor iedere verwerving vooraf eerst de raad te informeren. Vervolgens heeft de raad, bij een gering aantal raadsleden die dat wil, de mogelijkheid een bespreking in een commissie af te dwingen. Hiermee verdwijnt per saldo de mogelijkheid voor het college om eigenstandig aankopen te doen in zijn geheel.
- In het nu voorliggende initiatiefvoorstel treedt een vertraging van minimaal 2 weken op in de besluitvorming, zijnde de tijd die raadsleden krijgen om te beoordelen of ze de voorgenomen verwerving willen bespreken in een commissievergadering. Vervolgens kan deze vertraging oplopen tot vele weken, indien de raad zich met een motie over de verwerving wenst uit te spreken. Dit uitspreken met een motie kan alleen in een raadsvergadering, waarmee dus gewacht moet worden op de eerstvolgende raadsvergadering. Deze vertraging is daarmee potentieel dermate lang dat het beoogde doel van de kredietruimte, namelijk dat het college als dat nodig is snel kan handelen op de vastgoedmarkt, ook in zijn geheel verdwijnt.

Het college wil zijn eerdere handreiking om via het reguliere proces van besluitvorming, via o.a. een commissievergadering, het gesprek met de gemeenteraad te voeren nogmaals nadrukkelijk gestand doen.